

Udnyttelsesvirksomhed etableres på grundlag af en forudgående efterforskning og omfatter typisk olie- eller gasudvinding, minevirksomhed eller vandkraftudnyttelse.

Efterforsknings- og udnyttelsesvirksomhed omfatter samtlige de aktiviteter, der af rettighedshaveren eller på dennes vegne udføres i henhold til den meddelte tilladelse, herunder også etablering af nødvendig infrastruktur samt støtteaktiviteter i forhold til den egentlige efterforsknings- eller udnyttelsesvirksomhed. I stk. 1 bestemmes videre, at tilladelsen skal gives for et nærmere bestemt område, der fastlægges i selve tilladelsen. Ligeledes skal de af tilladelsen omfattede råstoffer angives i tilladelsen.

Bestemmelsen i stk. 2 giver mulighed for at fastsætte vilkår om, at rettighedshaveren til gengæld for eneretten skal udføre et efterforskningsarbejde vedrørende det pågældende område. Afhængig af størrelsen af de områder, som omfattes af en tilladelse til efterforskning, kan der ligeledes være behov for at indsætte bestemmelser om indskrænkning af området i løbet af efterforskningsperioden.

I stk. 3 opretholdes for tilladelser til udnyttelse krævet om, at rettighedshaveren normalt skal være et aktieselskab, hvortil kommer krav om, at selskabet har hjemsted i Grønland, og at selskabet alene udfører virksomhed i henhold til tilladelser efter råstofloven og ikke i Grønland eller Danmark sambeskatte med andre selskaber. De sidstnævnte krav skyldes hensynet til, at det offentlige indtægter ved udnyttelse af ikke-levende ressourcer i Grønland af hensyn til indtægtsfordelingen mellem staten og hjemmestyret skal kunne identificeres og holdes skattemæssigt adskilt fra indtægter vedrørende anden virksomhed. Kravet om at rettighedshaveren skal råde over den fornødne sagkundskab og økonomiske baggrund, indgår også i den nugældende lov.

Stk. 4 om en udnyttelsestilladelses varighed henviser til standardåremålene i de særlige bestemmelser i kapitlerne 4, 5 og 6, medens stk. 5 angiver, at indstilling af udnyttelsesvirksomheden og gennemførelse af den forudsatte nedlukning medfører tilladelsens ophør. Stk. 5 vedrører et normalt forløb af virksomheden; i misligholdelsestilfælde vil tilladelsen kunne ophøre i kraft af bestemmelserne om fortabelse. Vedrørende midlertidig indstilling af udnyttelsesvirksomheden henvises til § 20.

Til § 8

Bestemmelserne i stk. 1 og 2 giver mulighed for at fastsætte vilkår om afgifter og om offentlig deltagelse i den af en tilladelse omfattede virksomhed. Tilsvarende vilkår har været anvendt ved meddelelsen af rettigheder efter den gældende råstoflov.

Det bemærkes med hensyn til de økonomiske vilkår i en tilladelse, at det forudsættes, at rettighedshaveren er undergivet beskatning af virksomheden, normalt i Grønland, men eventuelt tillige i Danmark. Der henvises i denne forbindelse til, at det som anført i de almindelige bemærkninger indgik i oplæggene vedrørende en ny strategi at søge gennemført ændringer i først og fremmest den grønlandske skattelovgivning med henblik på også i denne henseende at tilvejebringe konkurrencedygtige vilkår for mine- og olieindustrien. I overensstemmelse hermed er udformet forslag til en række ændringer af den grønlandske skattelovgivning sigtende på råstofaktiviteter. Forslagene blev vedtaget på Grønlands Landstings forårssamling 1991.

Med hensyn til økonomiske vilkår henvises endvidere til § 16, der indebærer, at udnyttelse af andre mineralske råstoffer end kulbrinter (hårde mineraler) normalt alene vil være omfattet af beskatning efter gældende lovgivning. Der kan således i denne tilladelse kun anvendes vilkår i henhold til § 8, stk. 1 og 2 under bestemte forudsætninger.

Bestemmelsen i stk. 3 om mulighed for skattefritagelse svarer til den gældende råstoflovs § 20, stk. 3, 1. punktum. Bestemmelsen foreslås opretholdt, idet der trods bestemmelsen i § 7, stk. 3 om, at rettighedshavere som hovedregel skal være aktieselskaber med hjemsted i Grønland, fortsat kan blive tale om rettighedshavere med hjemsted i Danmark og således undergivet dansk skattelovgivning. Anvendelse af fritagelsesbestemmelsen i stk. 3 vil i givet fald ske efter forhandling med skatteministeren. Den grønlandske skattelovgivning indeholder en tilsvarende bestemmelse om mulighed for fritagelse fra grønlandsk beskatning.

Til § 9

Bestemmelsen i den gældende råstoflovs § 23 vedrører alene udnyttelsesvirksomhed. Stk. 1 i forslaget udvides i overensstemmelse med hidtidig praksis til også at gælde tilladelser til efterforskning. Efter denne praksis er arbejdspladser omfattet af denne bestemmelse i første række søgt besat med grønlandsk arbejdskraft og eventuelt derefter med dansk arbejdskraft. Grønland har status om associeret område i forhold til EF, og det er ikke i strid med EF-retten at favorisere også dansk arbejdskraft, så længe der ikke er vedtaget regler om arbejdskraftens frie bevægelighed mellem EF-landene og de oversøiske lande og territorier i henhold til EØF-traktatens art. 135. Der foreligger ikke planer om vedtagelse af sådanne regler.

Bestemmelsen i stk. 2 findes ikke i den gældende råstoflov, men bestemmelser af den nævnte art har